

CORTS VALENCIANES
SECRETÀRIA PRIMERA

La Mesa de les Corts Valencianes, en la reunió del dia 17 de maig de 2022, ha tingut coneixement de l'acord del Consell (RE núm. 54.762), en què manifesta el criteri en relació al text de la iniciativa legislativa popular per a l'aprovació d'una llei sobre la llibertat d'elecció de llengua (RE núm. 12.462), i ha acordat:

Primer. Donar trasllat del criteri del Consell a la comissió promotora de la iniciativa legislativa popular, als efectes de coneixement.

Segon. Ordenar la publicació de l'acord tramés pel Consell en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*, en aplicació de l'article 96.1 del Reglament de les Corts Valencianes.

Tercer. Comunicar l'acord del Consell a la Comissió d'Educació i Cultura als efectes de substanciar-hi la presentació de la iniciativa, si escau, en els termes previstos en l'apartat tercer de l'article 130 del Reglament de les Corts Valencianes.

La qual cosa us comunique per al vostre coneixement i efectes.

La Mesa de las Corts Valencianes, en la reunión del día 17 de mayo de 2022, ha tenido conocimiento del acuerdo del Consell (RE núm. 54.762), en el que manifiesta su criterio en relación al texto de la iniciativa legislativa popular para la aprobación de una ley sobre la libertad de elección de lengua (RE núm. 12.462), y ha acordado:

Primero. *Dar traslado del criterio del Consell a la comisión promotora de la iniciativa legislativa popular, a los efectos de conocimiento.*

Segundo. *Ordenar la publicación del acuerdo enviado por el Consell en el Butlletí Oficial de les Corts Valencianes, en aplicació del artículo 96.1 del Reglamento de las Corts Valencianes.*

Tercero. *Comunicar el acuerdo del Consell a la Comisión de Educación y Cultura a los efectos de sustanciar la presentación de la iniciativa, si procede, en los términos previstos en el apartado tercero del artículo 130 del Reglamento de las Corts Valencianes.*

Lo que le comunico para su conocimiento y efectos.

Palau de les Corts Valencianes

D.ª MARÍA JOSÉ MARTÍNEZ FERNÁNDEZ
Representante de la Comisión Promotora de la
ILP para la libertad de elección de lengua
NT

Este document incorpora firma electrònica reconeguda de:
Cristina Cabedo Laborda - Secretària Primera de la Mesa -
Secretària Primera de la Mesa
Data: 18/05/2022
CSV: cexkx18PaDq37VjInftkQ==

MÓNICA OLTRA JARQUE, consellera secretària del Consell,

CERTIFIQUE que el Consell ha adoptat l'acord següent:

Acord de 13 de maig de 2022, del Consell, de criteris del Consell en relació a la proposició de Llei d'iniciativa legislativa popular sobre llibertat d'elecció de llengua (RE 12462, publicada en el BOC num. 242 de 22 d'abril de 2022)

«L'article 129.2 del Reglament de les Corts estableix que, exercida la iniciativa de presentació d'una proposició de llei, la Mesa de les Corts n'ordenarà la publicació i tramesa al Consell perquè manifeste el seu criteri respecte de la presa en consideració, com també la conformitat o no a la tramitació, si aquesta implica augment dels crèdits o disminució dels ingressos pressupostaris.

En aquest sentit, ha estat presentada la Proposició de Llei d'iniciativa legislativa popular de llibertat d'elecció, l'admissió a tràmit de la qual va ser acordada en la Mesa de les Corts en la reunió del dia 12 d'abril de 2022 i publicada en el Butlletí Oficial de les Corts número 242, de 22 d'abril de 2022.

L'objecte d'aquesta proposició de llei és regular la llibertat d'elecció de llengua en l'Administració, així com el dret d'elecció lingüística de la llengua vehicular en l'ensenyament; disposa també d'un capítol destinat a l'atorgament de subvencions i un altre referit a la toponímia oficial.

A la vista de la proposta, i d'acord amb l'article 129.2 del Reglament de les Corts, el Consell fa les consideracions següents:

Primera. Amb caràcter general, la iniciativa manca de qualsevol mesura orientada a protegir, restaurar i recuperar d'una manera activa un element patrimonial que és cabdalen la nostra societat, com ho és la llengua pròpia, el valencià.

I tant les darreres dades demolingüístiques com el coneixement de la realitat sociolingüística de la Comunitat Valenciana, finalitat de les investigacions sociològiques portades a terme des de 1984 fins a l'actualitat per part de l'Administració del Consell, ens confirmen que només al voltant d'un 30 % és plenament competent en valencià.

Esdevé, per tant, un deure social la necessitat de corregir els desequilibris de competència i ús del valencià en el conjunt de la població actual. D'ahí les polítiques de promoció i de foment dirigides a aconseguir corregir aquests desequilibris i a avançar cap a la plena igualtat lingüística.

I no podem obviar que els avanços realitzats fins al dia de hui per part de la societat valenciana cap a una major igualtat lingüística tenen i han tingut implicacions beneficioses pel que fa al foment de valors com ara la convivència i la cohesió ciutadana. Valors que, al capdavall, redunden en l'equilibri necessari a què aspira qualsevol organització humana.

Segona. Pel que fa a la regulació dels drets lingüístics a l'Administració i, singularment, del dret d'opció lingüística, aquest ja es troba contemplat tant a la legislació bàsica de l'estat —article 15 de la Llei 39/2015— com a la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià. A més a més, aquest ha estat desenvolupat en el Decret 61/2017, de 12 de maig, del Consell pel qual es regulen els usos institucionals i administratius de les llengües oficials en l'Administració de la Generalitat, que tot i que només està parcialment vigent, fixa una casuística més detallada.

Tercera. Pel que respecta a la limitació, contemplada a la iniciativa, de l'acreditació dels coneixements de valencià per al personal empleat públic, cal tindre en compte que aquesta previsió vulneraria el deure estatutari que tenen els poders públics de garantir els drets lingüístics de la ciutadania. Car, si totes les persones,

independentment de quina siga la seua llengua primera, han de tindre garantida l'opció de relacionar-se amb plena normalitat en la llengua que trien amb els òrgans de l'Administració, aquesta darrera haurà de disposar un conjunt de mesures sistematitzades perquè l'aparell administratiu tinga les condicions necessàries per a dur a terme aquest objectiu amb èxit.

Els drets de la ciutadania són les obligacions de l'administració i, en conseqüència, l'administració té l'obligació de respectar tots els ciutadans i les ciutadanes, independentment de la llengua amb què s'adrecen a l'administració, per la qual cosa, el seu personal ha de ser capaç de garantir precisament aquest dret en qualsevol de les dues llengües oficials al territori valencià, i no només en l'oficial de l'Estat.

Quarta. Pel que fa al capítol dedicat a regular els drets lingüístics a l'ensenyament, cal senyalar que la iniciativa legislativa contravé la jurisprudència del Tribunal Constitucional en matèria de llengua vehicular. De fet, aquest ha tingut l'oportunitat de pronunciar-se sobre el pretès dret d'opció lingüística, tant en el sistema educatiu, com en el centre, i per a l'Alt Tribunal aquest dret, en l'ensenyament, manca d'arrel constitucional.

En aquest sentit, ja el fonament jurídic tercer de la Sentència del Tribunal Constitucional 195/1989, de 27 de novembre senyalava que «cap dels múltiples apartats de l'article 27 de la Constitució (...) inclou, com a part o element del dret constitucionalment garantit, el dret dels pares al fet que els seus fills reben educació en la llengua de preferència dels seus progenitors».

Amb posterioritat la Sentència del Tribunal Constitucional 31/2010, de 28 de juny de 2010 afegia que:

«[...] Hem descartat des d'un principi tota pretensió d'exclusivitat d'una de les llengües oficials en matèria d'ensenyament. En particular, afirmem en la referida STC 337/1994, FJ 9, que "el contingut del deure constitucional de coneixement del castellà ... no pot generar un pretès dret a rebre els ensenyaments exclusivament en castellà", perquè "de la cooficialitat de la llengua pròpia d'una Comunitat Autònoma es deriven conseqüències pel que fa al seu ensenyament, com hem reiterat en anteriors decisions (SSTC 87/1983, fonament jurídic 5; 88/1983, fonament jurídic 4 i 123/1988, fonament jurídic 6)".

[..]

D'altra banda, "també des de la perspectiva de l'art. 27 CE ha d'arribar-se a la conclusió que ni del contingut del dret constitucional a l'educació reconegut en aquest precepte nitampoc, en particular, dels seus apartats 2, 5 i 7, es desprèn el dret a rebre l'ensenyament en només una de les dues llengües cooficials en la Comunitat Autònoma, a elecció dels interessats. El dret de tots a l'educació, no cal oblidar-lo, s'exerceix en el marc d'un sistema educatiu en el qual els poders públics -això és, l'Estat a través de la legislació bàsica i les Comunitats Autònomes en el marc de les seues competències en aquesta matèria- determinen els currículums dels diferents nivells, etapes, cicles i graus d'ensenyament, els ensenyaments mínims i les concretes àrees o matèries objecte d'aprenentatge, organitzant així mateix el seu desenvolupament en els diferents Centres docents; pel que l'educació constitueix, en termes generals, una activitat reglada. D'aquesta manera, el dret a

l'educació que la Constitució garanteix no comporta que l'activitat prestacional dels poders públics en aquesta matèria pugui estar condicionada per la lliure opció dels interessats de la llengua docent. I per això els poders públics - l'Estat i la Comunitat Autònoma- estan facultats per a determinar l'ús de les dues llengües que són cooficials en una Comunitat Autònoma com a llengües de comunicació en l'ensenyament, de conformitat amb el repartiment competencial en matèria d'educació" (STC 337/1994, FJ 9).

Es fa precís, en definitiva, cohesionar en aquest àmbit l'objectiu de l'adequada normalització lingüística de les llengües cooficials, d'una banda, amb el dret a l'educació, per un altre, sent la nostra doctrina que "correspon als poders públics competents, en atenció als objectius de la normalització lingüística [...] i als propis objectius de l'educació, organitzar l'ensenyament que ha de rebre's en una i una altra llengua en relació amb les diferents àrees de coneixement obligatori en els diferents nivells educatius per a aconseguir un resultat proporcionat amb aquestes finalitats; i això a fi de garantir el dret dels ciutadans a rebre, durant els estudis bàsics en els Centres docents [...], ensenyament en català i en castellà. Dret que es deriva no sols dels arts. 3 i 27 C.E. sinó de l'art. 3 de l'E.A. C." (STC 337/1994, FJ 10), afirmació que, cenyida llavors al context de la qüestió resolta en la citada STC 337/1994, ha de generalitzar-se ací per al conjunt del procés educatiu.

L'anterior suposa la necessària modulació del dret d'opció lingüística en l'àmbit de l'ensenyament, de manera que, com tenim repetit, no cal pretendre legítimament que la mateixa s'impartisca exclusivament en una de les dues llengües cooficials, per oposar-se a això el mandat constitucional implícit a "els poders públics, estatal i autonòmic, defomentar el coneixement i garantir el mutu respecte i la protecció de totes dues llengües oficials [...]" (STC 337/1994, FJ 9) i, en particular, per constituir l'ensenyament en les llengües oficials una de les conseqüències inherents, precisament, a la cooficialitat (STC 87/1983, de 27 d'octubre, FJ 5). Sent així que totes dues llengües han de ser no sols objecte d'ensenyament, sinó també mitjà de comunicació en el conjunt del procés educatiu, és constitucionalment obligat que les dues llengües cooficials siguin reconegudes pels poders públics competents com vehiculars, sent en tals termes els particulars titulars del dret a rebre l'ensenyament en qualsevol d'elles.»

És per això que, lluny de models caducs que segreguen en funció de llengua d'aprenentatge, aquest govern ha desenvolupat accions polítiques decidides tendents a incrementar el capital lingüístic del conjunt de la ciutadania, a superar les barreres idiomàtiques entre grups de parlants i a eliminar els prejudicis envers les llengües coexistents dins d'un mateix territori, considerant-les totes sota els principis d'igualtat, respecte, cooperació i enriquiment territorial i cultural mutu. Exemple de l'anterior és la regulació de l'ús de les llengües en sistema educatiu valencià, conformada per la Llei 4/2018, de 4 de novembre de Plurilingüisme, amb la que es pretén garantir un coneixement òptim de les dues llengües oficials i almenys una llengua estrangera.

L'aposta per una formació lingüística rica, plural, flexible i eficaç és al capdavant una premissa indefugible per a la correcció de les desigualtats socials i sociolingüístiques, individuals i col·lectives, que l'escola ha d'assumir com a objectiu prioritari. El redreçament de l'ús social de les llengües i la correcció de desequilibris socials i territorials han de servir per a vertebrar la societat valenciana en conjunt, aprofundir en les diverses varietats lingüístiques i promoure el respecte a la identitat plural, la cooperació entre territoris, el reconeixement del valencià com a llengua pròpia de tots els valencians i valencianes i la necessitat d'aprenentatge de les llengües de comunicació internacional.

Cinquena. Pel que fa a la toponímia, en l'actual marc jurídic el procediment de canvi de la denominació del municipi, conjuga i concilia interessos de diversa índole, perquè el concepte d'autonomia local en el seu aspecte organitzatiu es vincula amb la política lingüística d'exclusiva competència de la Generalitat.

La toponímia, com a element a través del qual un col·lectiu humà posa nom a la realitat que el rodeja i designa els elements físics i humans del seu entorn, ha de ser protegida i respectada pels poders públics. Partint d'aquesta premissa i atenent l'encàrrec que feuen el seu dia la Llei d'ús i ensenyament del valencià, s'ha procurat que aquesta responga a la tradició històrica i lingüística dels diferents pobles, i s'ha prioritzat la forma endònima del topònim; és a dir, la denominació valenciana per als municipis de la zona valencianoparlant i la denominació castellana per als municipis de la zona castellanoparlant; i l'anterior, amb l'objectiu de salvaguardar la toponímia tradicional en tant que element que forma part del patrimoni cultural de tot el poble valencià. La proposta contemplada a la iniciativa popular, a banda de generar conflictes o no els hi ha, no és respectuosa ni amb l'autonomia local i la voluntat democràtica dels seus òrgans de govern i gestió, ni tampoc amb la tradició històrica i lingüística dels municipis.

Per tot l'anterior, i de conformitat amb l'article 129.2 del Reglament de les Corts i a proposta del conseller d'Educació, Cultura i Esport, el Consell

ACORDA

Manifestar a les Corts el seu criteri desfavorable a la presa en consideració de la Proposició de Llei d'iniciativa legislativa popular sobre llibertat d'elecció de llengua.»

Perquè conste en l'expedient de referència i desplegue els efectes previstos a l'article 129.2 del Reglament de les Corts Valencianes, lliure aquest certificat.

Firmado por Mónica Oltra Jarque el
13/05/2022 12:56:53

